

Uittreksel artikels 2025 - week 35

SINT-SERVAAS, WEMMEL – ZONEVIERING: MARIA TENHEMELOPNEMING BLOEMEN VOOR MARIA

De viering van het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming, op 15 augustus in de Sint-Servaaskerk van Wemmel, werd talrijk bijgewoond door gelovigen uit de hele Pastorale Zone.

© Sofie Van den Broeck

Het Maria-icoon werd voor deze gelegenheid vóór het altaar geplaatst, omringd door kleurrijke bloemen. Vele aanwezigen brachten ook een bloem mee uit de tuin, om het geheel nog meer op te fleuren, en zo hun eer te betuigen aan deze bijzondere vrouw.

Maria, een moeder, een diepgelovige vrouw, was en is nog voor velen een steun en toeverlaat. De alom bekende Marialiederen werden uitbundig meegezongen, en samen met de mooie teksten en het meesterlijke orgelspel van Constant werd deze viering een waardig eerbetoon aan Onze Lieve Vrouw.

Sofie

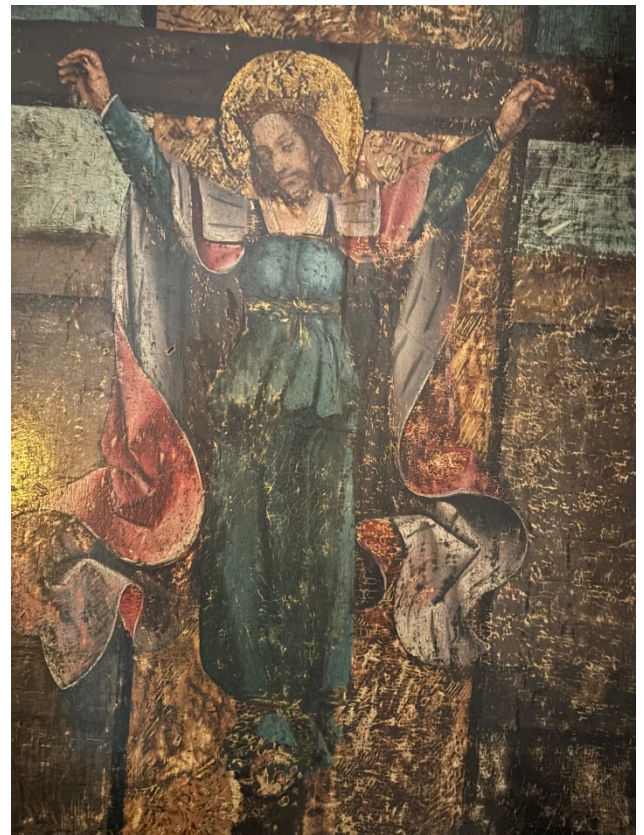
© Irène Pevenage

CURSIEF ONTKOMENE

In een vorig nummer van ons geliefd weekblad sneed ik het onderwerp aan van een kruisbeeld dat Lieve en Kris toevallig tijdens hun stapvakantie in juli ontdekten in Torrijos (Toledo). Het beeld toont een gekruisigde Christus waarbij de lendendoek is vervangen door een klokrok, -wat het beeld typeert-, maar waardoor het meteen ook de – voor ons tot dusver onopgeloste –vraag oproept waarom de maker(s) meenden voor deze outfit te kunnen opteren. Ondertussen zette evenwel niemand minder dan onze pastoor, Jean-Paul dus, ons op het spoor van een al even merkwaardig geval, zo niet nog meer dan dat, van een weliswaar vroom bedoeld maar niettemin weerbarstig religieuze uitbeelding. De opmerking van onze pastoor heeft ons op het spectaculair pad gevoerd van een “detective” die de “Da Vinci Code” doet verbleken in totale onbenulligheid.

Ons verslag begint in 1924. De abdij van Grimbergen neemt het initiatief aan een restaurateur uit Brugge te vragen om een aantal schilderijen van de collectie te reinigen. De restaurateur, louter toevallig, ontdekt bij die gelegenheid een schilderij waarvan de abdij het bestaan zelfs niet meer vermoedde. Het kunstwerk-- tot vandaag nog intact, oorsprong in nevelen gehuld- betracht een tot de 19^e eeuw vereerde vrouwelijke heilige uit te beelden, nl. Wilgefortis. Tot daar is er niets opmerkelijk te melden, ware het niet dat deze Wilgefortis in een jurk is gehuld, maar ook gekruisigd en vooral ... is getooid met een baard. De vraag is derhalve (dat kon u ook al raden): wat is de bedoeling van dit alles? Om alle kwatongen meteen de mond te snoeren: Wilgefortis mag niet, maar moet met een gelaatsbedekking worden afgebeeld die normaal gezien voorbehouden is aan mannen (voor zover die dat wensen). Haar verhaal is – zoals het hoort-tegelijk ontroerend en ijzingwekkend. Naar verluid was zij de dochter van een heidense koning, doch zelf Christen. We mogen – uiteraard is het giswerk-veronderstellen dat onze heldin, haar voornaam in acht genomen, zich dus situeert ergens in het tijdperk van de Merovingers, of mogelijks nog vroeger. Haar vader wenste haar uit te huwelijken aan een al even heidense evenknie uit een ander land. Wilgefortis besloot dapper te bidden en goddelijke hulp in te roepen om dit te voorkomen en haar initiatief bleef niet zonder gevolg. Haar bevallige gelaat werd meteen ontsierd door een wollige baard, met als gevolg dat haar aanstaande, verbijsterd en liefdeloos, verkoos zich uit de voeten te maken. Haar – wat hier nogmaals wordt benadrukt- heidense vader van zijn kant nam wraak

door haar te doen kruisigen. Voor dit alles is het ons toegelaten te verwijzen naar: P. Firmin de Rocker, “Geschiedenis van het Kruisbeeld, Wilgefortis of de heilige met de baard”, in Kruis en Liefde, jg. 29, 1956, p.294 (boek eveneens in het bezit van de abdij van Grimbergen). In de Lage Landen bleek Wilgefortis nadien rond de 13^e en 14^e eeuw eerder bekend te raken als “Ontkommernis”, “Ontkommer”, “Ontkommene, of ook nog “Sinte Helper”, wellicht omdat zij kon optreden als hulp bij het ontkomen aan naderend gevaar. De legenden die met haar zijn verweven tieren zo welig dat een volledige jaargang van K&L niet zou volstaan om die te omschrijven, maar desondanks heeft er zich Jammer genoeg een bijkomende dramatische ontwikkeling in haar nadeel voorgedaan. In 1969 werd onze heldin immers van de rooms-katholieke heiligenkalender afgevoerd. Voor wie daarbij spontaan denkt aan een mannencomplot tegen de vrouwelijke kunne (haast in de trant van de “Da Vinci Code”): laat uw gramschap niet het voortouw nemen.

Schilderij op paneel van H. Ontkommene in de Abdij van Grimbergen
© Jean-Paul Guilliams

Ons betoog voert ons nu terug tot de 12e eeuw. In de “Leggenda Leboiniana”, een 12^e-eeuws verslag geschreven door een diaken genaamd Leboinio (<https://www.mycityhunt.nl/steden/lucca-it->

[1395/poi/volto-santo-di-lucca-33356](#)), komt een crucifix ter sprake zich bevindende in de kathedraal van San Martino in het Toscaanse Lucca. De houten sculptuur is er gekend als “Volto Santo” (of Heilig Aanschijn) dat de gekruisigde Christus afbeeldt in een zogenaamd “colobium”, zijnde een lange tuniek, m.a.w. niet met lendendoek. Volgens het verslag van Leboinio werd het beeld in Lucca vereerd sinds midden 8^e eeuw en werd het toegeschreven aan Nicodemus, dus de helpende hand van Jozef van Arimatea, de man die Jezus na diens kruisiging van het kruis haalde, balsemde en in een rotsgraf legde. Dat kan tellen. Helaas werd eeuwen later door de techniek van de “koolstofdatering” vastgesteld dat het beeld is gemaakt uit hout van een boom geveld in de 8^e eeuw, niet de 1^e. Gelet op de stijl van het kruisbeeld, onmiskenbaar uit de 8^e eeuw, gaat men er nu derhalve van uit dat het allicht moet gaan om een Byzantijns werkstuk. In Byzantium, of het Oost-Romeinse rijk, bleek het evangelie volgens Johannes immers niet tot de onverbiddelijke conclusie te moeten leiden dat net voor de kruisiging van Jezus zijn tuniek werd toegeëigend door Romeinse soldaten. Dit evangelie (Joh. 19:23-24) laat nochtans uitschijnen dat die tuniek werd toegewezen aan een soldaat die het kledingstuk won bij een dobbelspel. Uit dit alles volgt dat heden wordt aangenomen dat wanneer in de 13^e en 14^e eeuw pelgrimstochten naar Rome werden ondernomen, sommige pelgrims die het geluk hadden heelhuids terug thuis te komen, met het nodige enthousiasme vertelden over het meer dan eigenaardige beeld dat zij hadden kunnen aanschouwen in Lucca, doch onwetend bleven over deskundige uitleg. De tuniek

van Christus werd allengs als een kleed geïnterpreteerd en het kleed werd een jurk. Een Christus in jurk was een blasfemie, maar een vrouw in jurk uiteraard niet, zij het dat deze vrouw – in Lucca aanbeden dachten zij – behalve aan het kruis geslagen, ook nog eens een baard had te verduren gekregen. Op de een of andere manier moesten alle elementen tezamen toch een, nou ja, rationele uitleg krijgen en die werd dan ook in geloof gevonden, vandaar de legende.

Wie dus ooit wordt geconfronteerd met een kunstwerk dat Jezus afbeeldt in een vrouwenkleed, durf dan te vermoeden dat het eerder om Wilgefortis moet gaan, alias De Ontkommene. Wie treurt om haar lot, bedenk tevens dat in onze moderne tijden zij een nieuwe bestemming heeft gekregen. Om dit te illustreren neem ik de vrijheid te verwijzen naar:

<https://www.nationalgeographic.nl/geschiedenis-archeologie/a44584903/sint-ontkommer> waaruit blijkt dat (citaat): “De afgelopen jaren diende Sint-ontkommer als inspiratiebron voor feministische studies en genderonderzoek. Theologe Alison Jasper ziet haar bijvoorbeeld als een ‘bevrijder uit de gevangenis van biologisch essentialisme en normatieve genderrollen’. En hoewel ze in 1969 officieel van de rooms-katholieke heiligenkalender werd afgevoerd, heeft Wilgefortis inmiddels een nieuwe plek in de *Calendar of LGBTQ Saints and Holidays*.”

Eens te meer blijkt dat Gods wegen ondoorgrondelijk zijn.

Johan

SPORT EN/IN DE KERK

Begin augustus las ik bij Otheo een artikel met als titel : “Duitse priester fietst in één ruk naar Vaticaan” (u kon het intussen ook lezen in nummer 33 van Kerk en Leven). Pawel Nowak fietste in drie dagen en drie (slapeloze) nachten van Hildesheim naar Rome, om geld in te zamelen voor een kinderziekenhuis. De priester van 39 jaar reed, zonder onderbreking, in 72 uur 1.600 km ver, aan een gemiddelde snelheid van 22 km per uur. Op zijn tocht werd hij begeleid door leden van zijn parochie in Bremen. Zij volgden hem in een beurtrol met de auto, om hem van eten en drinken te voorzien, en om bij pech een reservefiets te geven. De man was daarmee niet aan zijn proefstuk toe. Hij heeft al eens 1.200 km gefietst in 54 uur tijd, ook ten voordele van zieke kinderen. En binnenkort neemt

hij in Oostenrijk deel aan het wereldkampioenschap ‘ultracycling’, opnieuw voor het goede doel.

Afgezien van de vraag of zoiets wel echt gezond is, was bij mij toch ook wel enige interesse gewekt voor sportende priesters, een combinatie die niet zo voor de hand lijkt te liggen. Maar een beetje googelen leert ons dat er ook bij ons nog meer sportende priesters zijn.

Maarten Pijnacker, pastoor in Berlare, is lid van een triatlonclub. Maar hij loopt alleen nog maar kwart-triatlons. “Voor mij is sporten een kans om bepaalde dingen te relativeren”, zegt hij.

Patrick Derde, deken van Deinze, is een zwemmer.

Alvi Vasquez, pastoor in Schoten, is geregeld in de fitness te vinden en fietst.

Eric Seghers, norbertijn van Averbode en pastoor in Meerhout-Laakdal, loopt de 10 miles van

Antwerpen en de 20 km door Brussel. Vroeger trainde hij samen met de lokale politie. En de abt van Averbode, Jan Vankeirsbilck kreeg hierdoor ook de microbe te pakken, en loopt drie keer per week door de Averbodse bossen. “Vaak komen de beste gedachten voor een preek al joggend”, zegt hij.

Emmanuel Tomfiah, pastoor-deken van Turnhout en omstreken, staat bekend als Emmanuel “Lukaku” Tomfiah. Hij is van Ghanese afkomst, en heeft getwijfeld tussen een voetbalcarrière en zijn roeping. Het laatste heeft het gehaald. Maar hij heeft nog gevoetbald bij een professionele club in tweede klasse in Ghana.

En in het elftal van SK Deinze, dat in 1960 provinciaal kampioen speelde, waren de seminaristen Dany Versteyn en Tienne Heugens de absolute uitblinkers op het veld.

Pastoraal werkster Saskia van den Kieboom liep al verschillende marathons. “Het rozenkransgebed reguleert tijdens het lopen perfect de ademhaling”, zegt ze.

Ruben Berteloot was kampioen van België in diverse zwemdisciplines. Hij behaalde een regentaat godsdienst, en studeerde theologie aan de KUL. Zijn masterthesis handelde over het sportapostolaat in

het bisdom Brugge. In het grootseminarie van Brugge kan je trouwens minivoetbal spelen, volleybal, badminton, petanque, en is er een groot schaakbord. Ruben Berteloot is sterk betrokken bij organisaties die via het zwemmen de levenskwaliteit van mensen met een beperking willen bevorderen.

En tot slot misschien dit curiosum. Rudi Mannaerts, priester in de Sint-Andrieskerk te Antwerpen, liet in de kerk een rode boksbal hangen, bedoeld “om een paar rake klappen aan uit te delen, voor wie als gelovige met God worstelt”. Hij heeft ook een crosstrainer opgesteld achter in de kerk, want hij gelooft in het oude adagium “een gezonde geest in een gezond lichaam”. Aan die crosstrainer is een computerscherm verbonden, zodat je al fietsend een virtuele pelgrimstocht kunt maken. De man is het al eens mogen gaan uitleggen bij de bisschop.

Kortom, het zal wel zijn zoals bij alle mensen : er zijn sportievelingen, en er zijn minder-sportievelingen. De tijd dat alle priesters aan wandelen deden (al brevierend, zoals pastoor Munte) is al lang voorbij.

Constant

VAKANTIEGEDACHTEN 2025 (3)

ZONNEBRIL

Bij een temperatuur van 37° is een boottochtje op het Trasimeense Meer altijd een verademing. “Kijk”, zegt ik tegen Linda, “het water is groen.”

Het Trasimeense meer

© Linda Verdickt

“Ja ?” antwoordt ze, “zet dan eens uw zonnebril af!” Ik had, zoals een echte Italiaan, een zonnebril op mijn neus gezet. En wanneer ik die afzette, was het water van het meer ineens blauw.

“Ik heb zo eens geraniums gekocht”, gaat Linda verder. “Ze hadden een prachtige diep-donkere zalm-kleur. En wanneer ik ermee thuis kwam, bleken het doodgewone roze te zijn. Ik had ze gekocht met mijn zonnebril op.”

Even later laat Linda me een foto zien die ze met haar apparaat gemaakt heeft. En met mijn zonnebril op, zie ik op het kleine schermje ... niets. Ik moet mijn zonnebril afzetten om te zien.

Ik heb dus heel de verdere vakantie geprobeerd om zo weinig mogelijk mijn zonnebril op te zetten. Dat lukte veel beter dan verwacht. En de wereld wordt zo veel mooier, kleurrijker en zonniger. Hij wordt échter.

Zouden we in het gewone leven ook niet veel minder onze gekleurde bril moeten opzetten ? Dan zien we de wereld echter, mooier, kleurrijker en zonniger, dan zien we hem zoals God hem gemaakt heeft.

Constant

Stilstaan bij het Evangelie:

Homilie van: TWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

GEEN VREDE MAAR VERDEELDHEID

Evangelie (Lucas 12, 49-53)

"Ik ben gekomen om op aarde een vuur te ontsteken, en wat zou ik graag willen dat het al brandde ! Ik moet een doop ondergaan, en ik word hevig gekweld zolang die niet volbracht is. Denken jullie dat ik gekomen ben om vrede te brengen op aarde ? Integendeel, ik zeg jullie dat ik verdeeldheid kom brengen. Van nu af aan zullen vijf in één huis verdeeld zijn : drie tegen twee en twee tegen drie. De vader zal tegenover zijn zoon staan en de zoon tegenover zijn vader, de moeder tegenover haar dochter en de dochter tegenover haar moeder, de schoonmoeder tegenover haar schoondochter en de schoondochter tegenover haar schoonmoeder."

Ze komen niet zo in het nieuws, maar ze zijn er wel : de vele dienstweigeraars in Rusland, Wit-Rusland, en ook in Israël. Hun keuze om niet te doden, wordt in die landen niet in dank aangenomen, integendeel, ook niet in hun eigen familie.

Ik denk dat het dit is dat Jezus vandaag bedoelt. Zijn uitspraken hier zijn op zijn minst gezegd 'verbazingwekkend' en 'verontrustend'. Dit gaat toch helemaal in tegen ons diepste menselijk verlangen naar warme en liefdevolle contacten, naar harmonie. En het is bovendien helemaal niet te rijmen met de evangelische boodschap van een liefdevolle God, die als een trouwe vader mensen telkens weer nieuwe kansen geeft, en oproept om vergevingsgezind met elkaar om te gaan.

Maar het beantwoordt blijkbaar wel aan een realiteit, ook in de tijd dat Lucas deze tekst schreef. Lucas schrijft zijn evangelie voor mensen en gemeenschappen die in het oog van de storm zitten door de vervolgingen. Hun aansluiting bij de Jezus-beweging brengt hen in conflict met hun onmiddellijke omgeving. De weg van Jezus gaat dikwijls een andere richting uit dan die waarmee ze vertrouwd waren, en kan leiden tot een breuk met familie en vrienden. En als er crisis en bedreiging komt van buitenuit, dan dreigt er vaak ook verdeeldheid binnenin : hoe moet dit aangepakt worden, hoe gaan we hiermee om ? . Zo dreigt er ook verdeeldheid binnenin, in één familie, in één gemeenschap. Die verdeeldheid was voor de gemeenschap van Lucas een realiteit, een pijnlijke realiteit.

Jezus volgen betekent : duidelijke religieuze en maatschappelijke keuzes maken, die niet altijd

begrepen worden, die weerstand oproepen, en helaas soms ook leiden tot gewelddadige verwerping. Je inzetten opdat elke mens tot zijn recht zou komen, veronderstelt in de praktijk vaak tegen de stroom in gaan. Het blijkt een opdracht die telkens weer tot conflicten leidt. We zien dat in het leven van Jezus zelf. Het heeft uiteindelijk geleid tot zijn kruisdood.

De uitspraken van Jezus die zo extreem in de oren klinken, zijn een waarschuwing, een aanval, tegen een te gemakkelijke opvatting over vrede en eenheid. We kunnen ze beluisteren als een kritiek op een christendom dat niets mag kosten, dat niet gestoord wil worden, dat zich overal buiten houdt omdat er aan oorlog en geweld toch niets te doen valt. Het is een aanklacht tegen een vergrijsd christendom, dat geen boodschap meer heeft voor deze wereld.

Jezus is vuur komen brengen. Vuur laat niets bij het oude. Vuur sticht onrust. Dan loeien de sirenes. Maar de heilige Geest is niet neergedaald over een groep mensen die in hun luie zetel liggen. De leerlingen van Jezus kwamen op pinksterdag enthousiast naar buiten, ramen en deuren wijd open. En duizenden mensen lieten zich dopen. Maar de tegenstand werd ook heviger. Er ontstond verdeeldheid, zoals er verdeeldheid was ontstaan in de omgeving van Jezus. Jezus droeg de fakkel van rechtvaardigheid en liefde, maar Hij wist dat Hij het moest opnemen tegen duivelse krachten.

We kunnen, ook hier en nu, om Christus' wil niet alle conflicten uit de weg gaan. We moeten de moed hebben om van het evangelie te getuigen, ook als dat conflicten oproept. We mogen ons best wel eens afvragen waarom een miljard christenen niet in staat zijn om deze wereld om te vormen tot een Rijk Gods. Als we zouden kunnen delen in het vuur van die eerste christenen, dan zouden we de wereld kunnen verbazen dat het anders kan.

Constant

(geïnspireerd door Antoinette Van Mossevelde en Ambro Bakker)

Overleden

WEMMEL, Sint-Servaas

Mevr. Paula Van den Heuvel, echtgenote van Frans De Visscher, geboren te Wemmel op 22 september 1939 en er overleden op 9 augustus. Zij verbleef in het WZC Hestia en woonde voordien in G. Van Campenhoutstraat, 44.

Moge zij rusten in vrede...

Vieringen van de komende zondagen

Eenentwintigste Zondag door het Jaar

BRUSSEGEM, Sint-Annakapel

Dinsdag, 26 augustus

19.00u : Eucharistieviering

Intentie: J.P. Cooreman, Julia Wijns, Jan Van Hove en David Van den Eynde

De Sint-Stefanuskerk is elke woensdag open van 10u tot 16u

HAMME, Sinte-Goedele

Zondag 24 augustus

Geen Eucharistieviering

OSSEL, Sint-Jan de Doper

Zondag 24 augustus

9.00u: Eucharistieviering

Intentie: Maurits Stevens en Rosalie Van den Bossche, Jeanne Verdoodt

Lector: Yves Van der Putten

RELEGEM Sint-Jan de Doper

Zondag 24 augustus

10.30u: Eucharistieviering

Intentie: Jan Van den Bossche, Madeleine

Franssens en hun dochter Linda Van den Bossche

Lector: Lieve Heiremans

WEMMEL, Sint-Engelbertus

Zaterdag 23 augustus

17.30u: Eucharistieviering (N)

Zondag 24 augustus

11.00u: Eucharistieviering (F)

WEMMEL, Sint-Servaas

Zondag 24 augustus

10.30u: Eucharistieviering

Intentie: O.L.V. van Altijddurende Bijstand, uit dank

Tweeëntwintigste zondag door het Jaar

BRUSSEGEM, Sint-Annakapel

Dinsdag, 2 september

19.00u: Eucharistieviering

Intentie: Jgt Maria Van Doorslaer en Karel Van Humbeek

Leopold Verhaegen, dochter Ria en zus Marie.

De Sint-Stefanuskerk is elke woensdag open van 10u tot 16u

HAMME, Sinte-Goedele

Zondag 31 augustus

Geen viering

OSSEL, Sint-Jan de Doper

Zondag 31 augustus

Geen viering

RELEGEM Sint-Jan de Doper

Zondag 31 augustus

10.30u: Dienst Woord en Communie

Lector: Wilfrieda Liekens

Misdienaars: Audrey en Lila

WEMMEL, Sint-Engelbertus

Zaterdag 30 augustus

17.30u: Eucharistieviering (N)

Zondag 31 augustus

11.00u: Eucharistieviering (F)

WEMMEL, Sint-Servaas

Zondag 31 augustus

10.30u: Eucharistieviering

Herdenkingsviering voor: Godelieve Van Remoortere, Nicole Hendrickx, Godelieve Vertongen, Ingrid Van Molle, Johannes Jonckheere, Jeannine Beeckmans, Ria Schobben en Paula Van den Heuvel.

Intenties : Jaarmis: Marjolein Pisters, haar ouders Gerard Pisters-Sophie Lemmens, haar schoonouders André Balcaen-Lieve Fauconnier Echtgenoten Hugo De Jonghe en Cecilia Viérin, Jan Vanden Houte

Echtgenoten Nicole Hendrickx en Willy Spittaels